

Bruxelles, 17. svibnja 2018.
(OR. en)

9025/18

Međuinstitucijski predmet:
2018/0149 (NLE)

TRANS 204

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	16. svibnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 288 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 288 final.

Priloženo: COM(2018) 288 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.5.2018.
COM(2018) 288 final

2018/0149 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola uz Ugovor o međunarodnom
povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u
vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i
putničkim autobusima**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Interbus ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima ⁽¹⁾ stupio je na snagu 1. siječnja 2003. Ugovor je naknadno ažuriran Odlukom br. 1/2011 ⁽²⁾ Zajedničkog odbora osnovanog Ugovorom kako bi se uzeo u obzir tehnički i zakonodavni napredak.

Interbus ugovor trenutačno obuhvaća međunarodni povremeni prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima. Vijeće je 5. prosinca 2014. ovlastilo Komisiju da, u ime Europske unije, koja je ugovorna stranka Interbus ugovora, otvori pregovore o proširenju područja primjene Ugovora na linijski i posebni linijski prijevoz putnika (za čije je obavljanje potrebna dopusnica). Predloženi tekst u prilogu ovoj odluci Vijeća u skladu je s dopusnicom za pregovore koju odobrava Vijeće.

Održana su tri pregovaračka sastanka s ugovornim strankama, uz savjetovanje s posebnim odborom koji je odredilo Vijeće. Države članice bile su pozvane da sudjeluju na tim sastancima kao stručnjaci.

Na sastanku održanom 10. studenoga 2017. ugovorne su se stranke složile da je tekst, nakon nekoliko izmjena uvedenih na sastanku, stabilan i dovršen. Prisustvovala su tri ugovorne stranke iz istočne i jugoistočne Europe (Crna Gora, Republika Moldova i Ukrajina). Osim toga, jedna ugovorna stranka (Albanija) već je prije u pisanom obliku iznijela pozitivno mišljenje o tekstu. Dogovoreno je razdoblje za potpisivanje.

Linijski i posebni linijski međunarodni prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima važni su sektori koji europskim građanima osiguravaju mobilnost uz pristupačnu strukturu cijena. Njihov daljnji razvoj izvan EU-a bio bi jednako koristan za građane EU-a, strane turiste, turizam i europske regije. Taj razvoj ograničen je zbog razlika u bilateralnim sporazumima između država članica i trećih zemalja, koje otežavaju postupak izdavanja dopusnica kao i obavljanje međunarodnog linijskog i posebnog linijskog prijevoza. To je najočitije kad je riječ o dugim međunarodnim linijama koje prolaze kroz nekoliko zemalja.

Treba odobriti pristup tržištu za obavljanje linijskog i posebnog linijskog prijevoza, kako je utvrđeno u nacrtu Protokola, jedinstvenim postupkom izdavanja dopusnice u skladu s provedbom pravne stečevine EU-a u području cestovnog prijevoza putnika, uključujući sigurnost u cestovnom prometu, tehničke odredbe, kvalifikacije vozača, socijalna pravila, prava putnika, zaštitu okoliša i pristup djelatnosti.

Interbus ugovor ostat će na snazi nepromijenjen za međunarodni povremeni prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima.

¹ SL L 321, 26.11.2002., str. 11.

² Odluka br. 1/2011 Zajedničkog odbora osnovanog Interbus ugovorom o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima od 11. studenoga 2011. o donošenju poslovnika i prilagodbi Priloga 1. Ugovoru u pogledu uvjeta za prijevoznike u cestovnom prometu putnika, Priloga 2. Ugovoru u vezi s tehničkim standardima koji se primjenjuju na obične i putničke autobuse te zahtjeva koji se odnose na socijalne odredbe iz članka 8. Ugovora (2012/25/EU) (SL L 8, 12.1.2012., str. 38.).

Protokol obuhvaća samo odredbe koje su potrebne za proširenje Interbus ugovora na međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima (za čije je obavljanje potrebna dopusnica). Njime se ne mijenjaju niti ponavljaju zajednička pravila, nego se upućuje na temeljne odredbe Interbus ugovora. To, kao i činjenica da ugovorna stranka može potpisati i ratificirati Protokol ili pristupiti Protokolu samo nakon što potpiše i ratificira Interbus ugovor ili pristupi tom Ugovoru osigurat će da ugovorne stranke potpisivanjem i ratificiranjem Protokola ili pristupanjem Protokolu prihvaćaju i primjenjuju pravila Interbus ugovora.

Osim Europske unije, ugovorne su stranke Interbus ugovora Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Republika Moldova, Republika Turska i Ukrajina, koje mogu potpisati i ratificirati Protokol ili pristupiti Protokolu.

U obzir je uzeto iskustvo stečeno na temelju postojećih ugovora o cestovnom prometu, na primjer, partnerstvom između prijevoznika s poslovnim nastanom na državnim područjima u kojima se obavlja prijevoz.

Ovisno o uvjetima, ugovorna stranka ili država članica Europske unije može odlučiti, bez diskriminacije, da se na sve usluge linijskog i posebnog linijskog cestovnog prijevoza putnika čije je polazište ili odredište na njezinu državnom području primjenjuju sporazumi o partnerstvu između prijevoznika u polazištu i odredištu tog linijskog i posebnog linijskog prijevoza.

Prijevoznici s poslovnim nastanom u ugovornim strankama ili državama članicama Unije preko čijeg državnog područja linija prolazi, uz ukrcavanje i iskrcavanje putnika, mogu se uključiti u ta partnerstva ako tako odluče.

U nacrtu Protokola naglašava se zakonodavstvo Europske unije (Uredba (EZ) br. 1071/2009 ⁽³⁾) u pogledu sankcija i najtežih povreda kao i u pogledu ispunjavanja četiriju uvjeta za pristup profesiji prijevoznika u cestovnom prijevozu putnika (stvaran i stabilan poslovni nastan, dobar ugled, financijski položaj i stručna osposobljenost).

Nacrtom Protokola uvodi se Zajednički odbor kako bi se olakšala provedba Protokola. Odredbe Zajedničkog odbora osnovanog Interbus ugovorom primjenjuju se *mutatis mutandis* na Zajednički odbor iz Protokola. Prema tome, Zajednički odbor iz Protokola prvenstveno bi se bavio budućim manjim tehničkim i zakonodavnim izmjenama koje su specifične za Protokol. Zajednički odbor trebao bi donijeti i vlastiti poslovnik. Nadalje, zadaci Zajedničkog odbora koji proizlaze iz samog nacrta Protokola odnose se na primanje i dostavljanje informacija, evaluaciju funkcioniranja Protokola svakih pet godina i mjere koje treba poduzeti u slučaju pristupanja Europskoj uniji ugovorne stranke koja nije njezina članica.

Prema nacrtu Protokola, razdoblje valjanosti dopusnice za međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz ne može biti dulje od pet godina.

Sam nacrt Protokola sklapao bi se na razdoblje od pet godina, računajući od njegova stupanja na snagu. Trajanje Protokola automatski se produljuje za sljedeća razdoblja od pet godina, osim za one ugovorne stranke koje se očituju da to ne žele.

³ Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ (SL L 300, 14.11.2009., str. 51.).

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Predloženi Protokol u skladu je sa zajedničkom prometnom politikom Unije. On obuhvaća relevantne dijelove Uredbe (EZ) br. 1073/2009 ⁽⁴⁾, kako su prilagođeni u svrhe međunarodnog sporazuma.

Nacrtom Protokola predviđeno je daljnje usklađivanje u okviru međunarodnog linijskog i posebnog linijskog prijevoza običnim i putničkim autobusima.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predloženi Protokol u skladu je s politikom susjedstva i vanjskim odnosima EU-a.

Nacrt Protokola u skladu je i s postojećim sporazumima, kao što su Sporazum o carinskoj uniji, pretpristupni sporazumi i sporazumi o pridruživanju, te mu je svrha osigurati regulatorno okruženje unutar kojega EU i druge ugovorne stranke Interbus ugovora mogu imati pristup međusobnim tržištima međunarodnog linijskog i posebnog linijskog prijevoza putnika prema jedinstvenim pravilima.

- **Fiskalne odredbe**

Usklađivanje carinskih i fiskalnih odredbi u nacrtu Protokola, s obzirom na njihov cilj i sadržaj, tek je sporedno i neizravno u usporedbi s ciljevima prometne politike koji se nastoje postići Protokolom.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a kad je posebice riječ o materijalnoj pravnoj osnovi, članak 91. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 5. UFEU-a.

- **Supsidijarnost**

Obvezu Unije na poštovanje Protokola o proširenju područja primjene postojećeg međunarodnog multilateralnog ugovora, čija je ugovorna stranka, može donijeti samo Unija, te stoga ima isključivu nadležnost za to pitanje.

Protokol zamjenjuje odgovarajuće odredbe bilateralnih sporazuma za linijski i posebni linijski cestovni prijevoz putnika koji su sklopljeni između ugovornih stranaka te između država članica Unije i ugovornih stranaka izvan Unije. Međutim, Protokolom se omogućava da se postojeće dopusnice na temelju bilateralnih sporazuma zadrže pet godina prije nego što se zamijene odredbama Protokola.

- **Proporcionalnost**

Odredbe nacrtu Protokola proporcionalne su i nediskriminirajuće te se uzajamno primjenjuju na sve ugovorne stranke (uključujući EU). Svrha im je smanjiti mogućnost nepoštenog tržišnog natjecanja i ukloniti s ceste dotrajala vozila i prijevoznike koji ne ispunjavaju uvjete.

Europska unija već je donijela zakonodavstvo iz nacrtu Protokola.

⁴ Uredba (EZ) br. 1073/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup međunarodnom tržištu usluga prijevoza običnim i turističkim autobusima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 (SL L 300, 14.11.2009., str. 88.).

- **Odabir instrumenta**

Člankom 218. stavkom 5. UFEU-a predviđena je odluka Vijeća kao primjenjivi instrument.

3. PRIKUPLJANJE I PRIMJENA STRUČNIH ZNANJA I PROCJENA UČINKA/POJEDNOSTAVLJIVANJE

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja te procjena učinka**

Komisija nije obavila procjenu učinka niti se obratila vanjskim stručnjacima. Proširenje Interbus ugovora na međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima pridonijelo bi proširenju geografskog područja primjene pravne stečevine Europske unije u području cestovnog prijevoza putnika.

Gospodarski i socijalni učinci bili bi korisni za sektor prijevoza putnika i turizam. Učinci povećanja količine prometa na okoliš vjerojatno bi bili umjereni.

Kao i dosad, prijevoznici mogu biti MSP-ovi s malim brojem autobusa ili veća poduzeća s velikim voznim parkom.

Poseban odbor koji je imenovalo Vijeće stalno se obavještavao o napretku u pregovorima, a stručnjaci iz država članica sudjelovali su u pregovorima s ugovornim strankama koje nisu članice EU-a.

- **Pojednostavljivanje**

Usklađivanjem postupaka za dobivanje dopusnice za međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima pojednostavnilo bi se obavljanje tih poslova.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nema utjecaja.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Mehanizmi evaluacije i izvješćivanja**

U članku 16. nacrtu Protokola predviđeno je da bi Zajednički odbor utvrđen u članku 18. Protokola svakih pet godina trebao ocjenjivati funkcioniranje Protokola.

- **Daljnji postupak**

Komisija smatra da je potrebno pokrenuti postupak u cilju potpisivanja i naknadnog sklapanja Protokola. Komisija stoga podnosi Vijeću ovaj Prijedlog odluke Vijeća o potpisivanju Protokola o međunarodnom linijskom i posebnom linijskom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor).

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Posebne odredbe predložene odluke Vijeća:

- U članku 1. nacrtu odluke Vijeća predviđeno je potpisivanje, u ime Unije, Protokola uz Interbus ugovor u pogledu međunarodnog linijskog i posebnog linijskog prijevoza putnika običnim i putničkim autobusima.

- Člankom 2. ovlašćuje se Glavno tajništvo Vijeća da za osobu/osobe koju/koje odredi pregovarač Protokola izdaje instrument sa svim potrebnim ovlastima za potpisivanje Protokola, podložno njegovu sklapanju.
- U članku 3. predviđeno je stupanje na snagu odluke Vijeća.

Posebne odredbe Priloga predloženoj odluci Vijeća:

- U članku 1. definira se područje primjene Protokola u pogledu linijskog i posebnog linijskog cestovnog prijevoza putnika s polazištem i odredištem u ugovornoj stranci u kojoj prijevoznik ima poslovni nastan i u kojoj su vozila registrirana, ili preko koje linija prolazi uz ukrcavanje i iskrcavanje putnika ili preko koje linija prolazi bez ukrcavanja ili iskrcavanja putnika. Zabranjen je svaki oblik kabotaže.
- Članak 2. sadržava odredbu o nediskriminaciji.
- Članak 3. sadržava definicije.
- U članku 4. upućuje se na Prilog 1. Interbus ugovoru o odredbama za prijevoznike u cestovnom prijevozu putnika.
- U članku 5. upućuje se na Prilog 2. Interbus ugovoru o tehničkim uvjetima koji se primjenjuju na vozila.
- Članak 6. sadržava odredbe o međunarodnom linijskom i posebnom linijskom prijevozu za čije je obavljanje potrebna dopusnica. Među ostalim, njime je predviđeno da ugovorne stranke ili države članice Europske unije mogu odlučiti da se na usluge linijskog i posebnog linijskog prijevoza između ugovornih stranaka primjenjuju sporazumi o partnerstvu između prijevoznika u polazištu i odredištu prijevoza. Prijevoznici ugovornih stranaka ili država članica preko kojih linija prolazi, uz ukrcavanje i iskrcavanje putnika, mogu se uključiti u ta partnerstva ako tako odluče.
- U članku 7. navedeno je da se na Protokol primjenjuju V. i VI. dio Interbus ugovora o socijalnim odredbama odnosno carinskim i fiskalnim odredbama.
- Članak 8. sadržava odredbe o ovlaštenom tijelu koje izdaje dopusnice, primateljima dopusnica, razdoblju valjanosti dopusnice, podacima koje treba navesti u dopusnici i upotrebi dodatnih vozila u privremenim i iznimnim okolnostima.
- U članku 9. definira se postupak podnošenja zahtjeva za izdavanje dopusnice.
- U članku 10. predviđen je postupak izdavanja dopusnice, uključujući kontakte između relevantnih nadležnih tijela koja izdaju dopusnicu, kao i isključivi razlozi za moguće odbijanje zahtjeva.
- U članku 11. predviđena su pravila za produljenje ili izmjenu dopusnice.
- U članku 12. predviđena su pravila za prestanak valjanosti dopusnice.
- U članku 13. predviđene su obveze prijevoznika.
- U članku 14. navedeno je da bi ugovorne stranke trebale osigurati da prijevoznici poštuju relevantne odredbe.
- U članku 15. (u vezi s člankom 8. stavkom 9.) navedeni su dokumenti koji se moraju nalaziti u vozilu.
- U članku 16. predviđeno je trajanje Protokola (pet godina) uz prešutno produljenje na uzastopna razdoblja od pet godina i periodične evaluacije funkcioniranja Protokola.

- Članak 17. odnosi se na prijelazno petogodišnje razdoblje za postojeće usluge linijskog i posebnog linijskog cestovnog prijevoza putnika u bilateralnim sporazumima, ratifikaciju ili odobrenje Protokola i depozitara Protokola, stupanje na snagu Protokola, otkazivanje i jezike.
- Člankom 18. uspostavlja se Zajednički odbor za provedbu Protokola.
- U članku 19. predviđen je postupak kad ugovorna stranka Protokola koja nije članica Unije pristupa Europskoj uniji.
- U članku 20. Protokol se otvara za potpisivanje te se navodi da se Protokolu može pristupiti ili se on može ratificirati samo nakon potpisivanja Interbus ugovora i pristupanja tom Ugovoru ili njegova ratificiranja.
- U članku 21. navedeno je da nakon što Protokol stupi na snagu, svaka ugovorna stranka Interbus ugovora može pristupiti Protokolu.
- Člankom 22. prilozi Protokolu postaju njegov sastavni dio.
- U prilogima 1. i 2. Protokolu upućuje se na priloge 1. i 2. Interbus ugovoru. U Prilogu 1. posebno se naglašava i ponavlja pravo Europske unije koje se odnosi na prava putnika te kontrolu i sankcije u slučaju najtežih povreda određaba te se navode uvjeti za pristup profesiji.
- Prilogom 3. propisuje se obrazac zahtjeva za obavljanje međunarodnog linijskog ili posebnog linijskog prijevoza.
- Prilogom 4. propisuje se obrazac dopusnice za međunarodni linijski ili posebni linijski prijevoz putnika.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća 2002/917/EZ ⁽²⁾, Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) sklopljen je u ime Unije 3. listopada 2002., a na snagu je stupio 1. siječnja 2003. ⁽³⁾.
- (2) Vijeće je 5. prosinca 2014. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore o Protokolu uz Interbus ugovor o međunarodnom linijskom i posebnom linijskom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima s Republikom Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom, bivšom jugoslavenskom republikom Makedonijom, Republikom Moldovom, Republikom Turskom i Ukrajinom.
- (3) Pregovori su uspješno zaključeni tijekom sastanka ugovornih stranaka Interbus ugovora 10. studenoga 2017.
- (4) Protokolom bi se trebalo olakšati pružanje usluga linijskog i posebnog linijskog prijevoza između ugovornih stranaka Interbus ugovora i tako poboljšati njihova međusobna prometna povezanost kad je riječ o prijevozu putnika.
- (5) U pogledu općih pravila, osobito rada Zajedničkog odbora, te kako bi se olakšala njegova primjena, nacrt Protokola u velikoj mjeri odražava pravila uspostavljena Interbus ugovorom.
- (6) Kako se njegove koristi ne bi previše odgađale, Protokolom je predviđeno, slično kao što je propisano Interbus ugovorom, da stupa na snagu za ugovorne stranke koje su ga odobrile ili ratificirale kada ga odobre ili ratificiraju četiri ugovorne stranke, uključujući Uniju.

¹ COM(2018) 288

² Odluka Vijeća 2002/917/EZ od 3. listopada 2002. o sklapanju ugovora o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima Interbus (SL L 321, 26.11.2002., str. 11.).

³ SL L 321, 26.11.2002., str. 44.

- (7) Stoga bi u ime Unije trebalo potpisati Protokol uz Interbus ugovor o međunarodnom linijskom i posebnom linijskom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima, podložno njegovu kasnijem sklapanju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se, u ime Unije, potpisivanje Protokola uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u pogledu međunarodnog linijskog i posebnog linijskog prijevoza putnika običnim i putničkim autobusima, podložno njegovu sklapanju.

Tekst Protokola koji se potpisuje priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Glavno tajništvo Vijeća izdaje za osobu ili osobe koje odredi pregovarač Protokola instrument sa svim potrebnim ovlastima za potpisivanje Protokola, podložno njegovu sklapanju.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*